

Záměr na vyhlášení zvláště chráněného území PŘÍRODNÍ PAMÁTKA U ŠEREDŮ

(dle § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, dále též jen „zákon“
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče
a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území)

1. Název zvláště chráněného území:

U Šeredů

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území:

Přírodní památka (dále též „PP“) ve smyslu § 36 zákona

3. Předměty ochrany a jejich popis

3.1. Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Soubor přírodně cenných biotopů, zejména nevápnitá mechová slatiniště, vegetace vysokých ostřic, vlhké pcháčkové louky a smilkové trávníky, s výskytem zvláště chráněných a významných ohrožených druhů, které jsou na tyto biotopy vázány

3.2. Popis předmětů ochrany:

A. Ekosystémy

název společenstva	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu společenstva
Nevápnitá mechová slatiniště sv. <i>Caricion canescentii-nigrae</i>	20%	Luční až mokřadní vegetace rašelinných luk a pramenišť je významnějším společenstvem na lokalitě, vyskytuje se zde v různém stupni degradace. Zachovalé porosty se vyskytují plošně omezeně, převládá v různé míře degradovaná vegetace. Na lokalitě je přítomen gradient několika typů rašeliništních společenstev od ostřicových luk s přechody k vegetaci sv. <i>Violion caninae</i> a sv. <i>Calthion palustris</i> , přes typickou vegetaci sv. <i>Caricion canescentii-nigrae</i> s významným zastoupením lučních druhů až po zbytky společenstev blízkých mezotrofní rašelinné vegetaci (as. <i>Agrostio caninae-Caricetum diandrae</i>). Významné druhy: <i>C. pulicaris</i> , <i>Parnassia palustris</i> , <i>Valeriana dioica</i> , <i>Epilobium palustre</i> , <i>Veronica scutellata</i> , <i>Comarum palustre</i> , <i>Menyanthes trifoliata</i> , <i>Carex diandra</i> , <i>Sphagnum warnstorffii</i> , <i>Philonotis caespitosa</i> , <i>Campylium stellatum</i> , <i>Tomentypnum nitens</i> , <i>Brachythecium mildeanum</i> , <i>Plagiomnium elatum</i> , <i>Plagiothecium denticulatum</i> var. <i>undulatum</i> , <i>Pseudocampylium radicale</i>

Vlhké pcháčové louky sv. <i>Calthion palustris</i>	30%	Luční vegetace v přímé návaznosti na společenstva rašelinných pramenišť a podhorských smilkových trávníků, ale bez vyvinutého E0 patra a s dominantním zastoupením typických druhů vlhkých luk (např. <i>Scirpus sylvaticus</i> , <i>Agrostis canina</i> , <i>Cirsium palustre</i> aj.) bez významné přítomnosti typických rašeliništních druhů. Většina porostů je silně degradovaná, vykazuje tendence k přechodu k porostům vysokých ostřic a podhorských smilkových trávníků. Pouze v případě dlouhodobě kosených porostů jsou minoritně zastoupeny zachovalejší typy této vegetace. Významné druhy: <i>Dactylorhiza majalis</i> , <i>Valeriana dioica</i> , <i>Tephrosia crispa</i> , <i>Veronica scutellata</i> , <i>Comarum palustre</i>
Podhorské smilkové trávníky sv. <i>Violion caninae</i>	15%	Sušší až střídavě vlhké porosty navazující v přímém gradientu na vlhké pcháčové a rašelinné louky zejména na okrajích lokality s typickým zastoupením druhů krátkostébelných oligotrofních trávníků (<i>Nardus stricta</i> , <i>Danthonia decumbens</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Festuca filiformis</i> , <i>Polygala vulgaris</i> aj.). Vegetace je na lokalitě typicky vyvinutá, vykazuje přechody mezofilním typům trávníků. Významné druhy: <i>Pedicularis sylvatica</i> , <i>Euphrasia nemorosa</i>

B. Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu
Ostřice blešní (<i>Carex pulicaris</i>)	Vzácný výskyt	C2/§3	Svahová prameniště
Všivec lesní (<i>Pedicularis sylvatica</i>)	Vyšší desítky rostlin	C2/§2	Krátkostébelná vegetace sv. <i>Violion caninae</i> , strojově kosené louky, přechod rašelinných luk a smilkových trávníků
Tolije bahenní (<i>Parnassia palustris</i>)	Desítky rostlin	C2/§3	Svahová prameniště
Vrkoč rašelinný (<i>Vertigo liljeborgi</i>)	3 jedinci	EN/-	Minerálně chudší rašelinná prameniště
Lovčík vodní (<i>Dolomedes fimbriatus</i>)	Vzácně	VU/-	Litorální vegetace vodních ploch, rašeliniště
Bekasina otavní (<i>Gallinago gallinago</i>)	Pravidelný výskyt	EN/§2	Pravidelně kosené podmáčené a rašelinné louky

** kategorie IUCN dle Červeného seznamu ohrožených druhů ČR/kategorie ZCHD (Chobot K. & Němec M. [eds.] 2017), EN = druh ohrožený, VU = druh zranitelný

4. Dlouhodobé cíle ochrany zvláště chráněného území:

Cílem ochrany přírodní památky je dlouhodobé zachování podmínek pro rozvoj biotopů a druhů uvedených v předmětu ochrany, včetně populací významných druhů rostlin a živočichů na tyto biotopy vázaných.

5. Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona a zní následovně: „Změna nebo poškození přírodní památky nebo její hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození jsou zakázány“.

6. Návrh bližších podmínek ochrany:

Výčet činností a zásahů, které mají být podle § 44 odst. 3 zákona vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. Jsou navrženy s ohledem na předmět ochrany a cíle ochrany přírodní památky:

Jen se souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody lze v přírodní památce:

a) měnit druh a/nebo způsob využití pozemků

Společenstva vyskytující se v přírodní památce, včetně předmětů ochrany, jsou vázána na stávající druh a způsob využití dotčených pozemků. Změna druhu či způsobu využití pozemků by mohla mít zásadní vliv na zachování či zlepšení stavu žádoucích společenstev a předmětů ochrany (především převedení pozemků na ornou půdu a jejich zalesnění).

b) zřizovat a provozovat nová myslivecká zařízení (krmeliště, vnadiště, újediště a slaniska)

Rostlinná společenstva citlivě reagují na zvýšený obsah dusíku a fosforu v půdě. Myslivecká zařízení způsobují koncentraci zvěře na poměrně malé ploše, která vede ke zvýšenému sešlapu a k nadbytku živin (zejména dusík a fosfor) pocházejících z trusu zvířat nebo přímo z předkládaných krmiv. Jak zvýšený sešlap, tak nadbytek živin významně ovlivňují biochemické poměry v půdě, a tím rostlinná společenstva.

c) zakládat skládky či úložiště jiných materiálů, a to i přechodně

Deponování jakéhokoliv materiálu, byť materiálu biologického (např. dřevo z těžby lesa, pokosená tráva), a to i přechodně, může mít vliv na druhové složení vegetace v místě a blízkém okolí skladování, a působit tak změny v druhovém složení společenstev.

d) provádět terénní úpravy, narušovat půdní povrch a drnovou vrstvu

Provedením terénních úprav může dojít k ovlivnění celého ekosystému – biotopů, rostlinných i živočišných společenstev včetně předmětů ochrany. Vliv mohou mít i aktivity s těmito činnostmi spojené. Narušením půdního povrchu a drnové vrstvy může dojít k negativnímu ovlivnění rostlinných a živočišných společenstev, a to zejména orebnými a chemickými způsoby obnovy travních porostů.

e) vnějšími zásahy měnit hydrologické poměry na lokalitě

Měnit hydrologické poměry znamená, že zásahem člověka dojde ke zrychlení nebo ke zpomalení odtoku vody z daného území, nebo ke zvýšení či snížení hladiny povrchové i podzemní vody v daném území.

7. Vymezení ochranného pásma:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona pás do vzdálenosti 50 m od hranice zvláště chráněného území.

8. Územně správní zařazení území

Kraj:	Kraj Vysočina
Okres:	Jihlava
Obec s rozšířenou působností:	Jihlava
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Vyskytná nad Jihlavou
Obec	Jiřín
Katastrální území:	Jiřín, Ježená

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených navrhovanou přírodní památkou, platný k datu oznámení záměru podle § 40 odst. 2 zákona:

Katastrální území	Parcelní číslo	Druh pozemku	Způsob využití	Číslo listu vlastnictví	Celková výměry parcely dle KN (ha)	Výměra parcely v ZCHÚ (ha)
Jiřín	224/2	Lesní pozemek	PUPFL	133	28561	3801
Jiřín	224/1	Trvalý travní porost	Zemědělský půdní fond	42	7930	7930
Jiřín	223	Trvalý travní porost	Ochranné pásmo vodního zdroje 2. stupeň	42	6294	6294
Jiřín	222	Trvalý travní porost	Ochranné pásmo vodního zdroje 2. stupeň	10001	9580	9580
Jiřín	211/2	Trvalý travní porost	Zemědělský půdní fond	10001	38847	16588
Ježená	1168	Ostatní plocha	Jiná plocha	149	20972	18912

10. Odůvodnění návrhu na nové vyhlášení zvláště chráněného území:

Hlavní důvody návrhu na vyhlášení přírodní památky:

Lokalita U Šeredů je typickou ukázkou mokřadních biotopů vázaných na širokou nivu Maršovského potoka a mírné svahy při jejím okraji východně od samot U Šeredů mezi obcemi Jiřín a Zbilidy. Je zde přítomný typický gradient od mokřadních porostů s trvale vysokou hladinou spodní vody až po střídavě vlhké a suché krátkostébelné trávničky. Na druhou stranu zde také nacházíme spektrum biotopů podél gradientu živin, kdy na eutrofních náplavech ve vlastní nivě potoka jsou zastoupeny porosty s chrasticí rákosovitou. Na zbytcích nezasažených ploch rašelinných prameniští nacházíme oligotrofní společenstva přechodových rašeliniští a sušších okrajích údolní nivy jsou zachované zbytky krátkostébelných podhorských trávníků. Aktuálně je pouze menší část lokality pravidelně kosena, větší část území leží ladem, v jižní části výrazně zarůstá náletem dřevin.

Prioritní zájmy ochrany přírody pro připravovanou PP U Šeredů je zachování a obnova pravidelné, kvalitně provedené seče celé plochy cenného bezlesí, postupná obnova péče na plochách svahových prameniští v jihovýchodní až jižní části lokality, výrazná redukce dřevin na lokalitě, především v místech cenné rašelinné vegetace a celkové zvýšení stanovištní heterogenity lokality se zaměřením na asanaci degradovaných porostů v údolní části lokality a tvorbu drobných vodních ploch.

Hlavním důvodem zpracování návrhu na nové vyhlášení zvláště chráněného území PP U Šeredů je zejména zohlednění předmětu ochrany tak aby zahrnoval všechny významné biotopy tohoto území a vydání zřizovacího předpisu, formálně i obsahově odpovídalo současnému právnímu stavu na úseku ochrany přírody.

Předmět ochrany je vymezen tak, aby obsáhl přírodní hodnoty území navržené PP v celém jejím rozsahu.

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanoveními § 36 zákona tak, aby bylo zajištěno zachování předmětů ochrany v příznivém stavu.

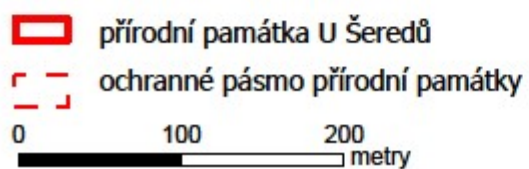
Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a konkretizují činnosti, které je třeba ze strany orgánu ochrany přírody usměrňovat, aby nedošlo k nežádoucím změnám dochovaného přírodního prostředí nebo k porušení základních ochranných podmínek přírodních památek stanovených v § 36 zákona. Odůvodnění k jednotlivým bližším ochranným podmínkám je uvedeno výše v odst. 6 (návrh bližších ochranných podmínek).

11. Zpracovala: Ing. Karolína Švecová, Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství, tel.: 564 602 510, e-mail: svecova.K@kr-vysocina.cz

Přílohy:

- I. Katastrální mapa s podrobným zákresem hranic přírodní památky
- II. Základní mapa se zákresem parcelního vymezení


Příloha I - Katastrální mapa s vyznačením přírodní památky



Datové zdroje:
 Data © GIS Kraje Vysočina, 2022
 Podkladová data © ČÚZK, 2022
 Mapu zpracoval OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina

Příloha II - Základní mapa s vyznačením přírodní památky



 přírodní památka U Šeredů

0 250 500
m

Datové zdroje:
Data © GIS Kraje Vysočina, 2022
Podkladová data © ČÚZK, 2022
Mapu zpracoval OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina